

SPRAWOZDANIA

PAULINA JABŁOŃSKA

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

 <https://orcid.org/0000-0002-5514-3215>

p.jablonska@uksw.edu.pl

Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Misjonarze męczennicy a wolność religijna* Warszawa, 23 marca 2023 roku

W dniu 23 marca 2023 roku na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, odbyła się Międzynarodowa Konferencja Misjologiczna *Misjonarze męczennicy a wolność religijna*. Organizatorami spotkania byli: Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW w Warszawie, Katedra Misjologii UKSW, Pomoc Kościołowi w Potrzebie oraz Katedra Dialogu Międzyreligijnego i Pomocy Humanitarnej UKSW w Warszawie. Spotkanie poświęcone misjonarzom, którzy ponosili oraz nadal ponoszą najwyższą cenę za swoje poświęcenie, jakim jest oddanie życia, poprowadziła dr Paulina Jabłońska z UCBWR UKSW w Warszawie. Na wstępie podziękowała ona ks. prof. Jarosławowi Różańskiemu i ks. prof. Tomaszowi Szyszce za podjęcie inicjatywy zorganizowania tej konferencji w przeddzień obchodów Dnia Modlitwy i Postu za Misjonarzy Męczenników.

Wprowadzając zebranych gości w tematykę konferencji, wskazała: „Po raz pierwszy ten dzień pamięci został zaproponowany w 1993 roku przez młodzieżowy ruch Papieskich Dziej Misyjnych we Włoszech. Obchodzony jest on w rocznicę męczeńskiej śmierci arcybiskupa Oskara Arnulfo Romero, który został zamordowany w 1980 roku w czasie sprawowania Eucharystii. W przeddzień rocznicy śmierci księdza arcybiskupa będziemy wspominać misjonarzy i pracowników duszpasterstwa, którzy zginęli z powodu wyznawanej wiary w Jezusa Chrystusa.

Inicjatywa obchodów Dnia Pamięci i Modlitwy za Misjonarzy Męczenników została podjęta w wielu krajach na całym świecie w tym również i w Polsce. Święty Jan Paweł II wielokrotnie podkreślał wagę męczeństwa dla współczesnego Kościoła. W bulli ogłaszającej rok jubileuszowy *Tertio millennio adveniente* papież przypomniał bardzo aktualną a zapomnianą prawdę, że u kresu drugiego tysiąclecia Kościół znowu stał się Kościołem męczenników, oraz że to świadectwo nie może być zapomniane. To piękne powołanie, które łączy się nie tylko z rozłąką za ojczyzną i rodziną, ale też i krzyżem cierpienia a nawet śmiercią męczeńską, jest największym świadectwem wierności i pełnego zaufania Bogu na swojej drodze życia. Misjonarze czyniąc tak wiele dobra, zmieniając świat miłością, wciąż są narażeni na prześladowanie i śmierć męczeńską”.

W swojej przemowie podkreśliła bardzo ważną datę w historii – uchwalenie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, stosowanej w dzisiejszych czasach jako prawo zwyczajowe. Najważniejszym punktem Deklaracji, istotnym dla konferencji, był artykuł 1 – „Wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi pod względem swej godności i swych praw. Są oni obdarzeni rozumem i sumieniem i powinni postępować wobec innych w duchu braterstwa”. W swoim wystąpieniu zaakcentowała, że ten właśnie artykuł powinien wzywać nas do wzajemnego życia w braterstwie i codziennego działania w walce o prawa człowieka.

Dziękując wszystkim prelegentom i wszystkim gościom za przyjęcie zaproszenia do uczestnictwa w konferencji, a także życząc owocnych obrad, poprosiła o zabranie głosu pierwszego prelegenta z Instytutu Mazenodianum – ks. lic. Daniela Jeżaka, który wygłosił referat *Czy każdy prześladowany to męczennik?* Podczas swojego wystąpienia zaprezentował on omawianą problematykę w największych religiach świata. Przedstawił koncepcję męczeństwa a także ukazał, jak przedstawia się sytuacja współczesnych prześladowań chrześcijan i kiedy można mówić o męczeństwie. Na koniec swego przemówienia zaprezentował teologiczno-kanoniczną kwalifikację męczeństwa, która jest wyrażana przez akt beatyfikacji i kanonizacji we współczesnym Kościele.

Ks. prof. Zbigniew Wesołowski z Instytutu Monumenta Serica w Sankt Augustin był autorem wystąpienia o chrześcijańskich męczennikach i męczennicach. Historia chrześcijaństwa w Chinach to z jednej strony symbioza z kulturą konfucjańską i szerokie wpływy na dworze cesarskim. Z drugiej to krwawy okres prześladowań, które odcisnęły silne piętno na jego strukturze.

Kolejnym prelegentem z Instytutu Mazenodianum był ks. dr hab. Marcin Wrzos, który zaprezentował tematykę męczeństwa misjonarzy w mediach

społecznościowych oraz prasie misyjnej. W referacie *Misjonarze męczennicy na łamach „Missyi Katolickich” (1882–1891) i współczesnych czasopism misyjnych (2013–2022)* przedstawił misjonarzy męczenników m.in. na łamach współczesnych czasopism misyjnych takich jak: „Misje Dzisiaj”, „Misjonarz”, „Misjonarze Kombonianie” oraz „Misyjne Drogi”.

Następnie głos zabrał ks. prof. Tomasz Szyszka z UKSW w Warszawie. W referacie *Męczennicy za wiarę w Amazonii* omówił postrzeganie Chrystusa w amazońskich uwarunkowaniach. Prelegent wskazał, że misjonarz musi działać w poczuciu solidarności, wspierając kulturę spotkania, promując nie hegemonię kulturową, ale – w ramach wzorca franciszkańskiego – uznawać różnorodność kulturową i religijną, odpowiadając na nowe wyzwania, jak obraz rzeki w perspektywie amazońskiej, która nigdy nie dzieli, lecz łączy różne kultury i języki.

Dr Marge-Marie Paas z Uniwersytetu w Tallinie wspominała męczennika z Estonii – abp. Edwarda Profitlicha, katolickiego duchownego, jezuitę, pierwszego obywatela Republiki Estońskiej, który został wyświęcony na katolickiego biskupa i pierwszego biskupa po reformacji.

Postać pierwszego męczennika z Nowej Gwinei – Petera To Rota przybliżyła s. dr Miriam Długosz z Uniwersytetu Słowa Bożego w Madang w Nowej Gwinei. Beatyfikowany przez papieża Jana Pawła II, 17 stycznia 1995 roku, przede wszystkim za obronę sakramentu małżeństwa, świecki katecheta, został zamordowany przez japońskie wojska okupacyjne pod koniec II wojny światowej.

Nad ofiarą ojca Ludwika Wrodarczyka OMI, który swoim życiem zaświadczył o Chrystusie zatrzymał się ks. dr Marek Rostkowski z Instytutu Mazenodianum. Pojmany i uprowadzony 6 grudnia 1943 roku przez żołnierzy Ukraińskiej Armii Powstańczej (UPA) do wioski Karpilówka, gdzie po torturach w okrutny sposób został zamordowany. Pośmiertnie został uhonorowany tytułem „Sprawiedliwy wśród narodów świata”.

Ostatnim prelegentem był ks. prof. Wojciech Kluj z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, który przedstawił tematykę zbiorowych beatyfikacji i kanonizacji męczenników od czasów Soboru Watykańskiego II. Ukazał procesy beatyfikacyjne oraz kanonizacyjne zakończone za pontyfikatów Pawła VI, Jana Pawła II, Benedykta XVI i Franciszka.

Podsumowując całą konferencję, można dostrzec niebywałą heroiczną cnót oraz poświęcenie ludzi powołanych do tak wielkiego ofiarowania się w imię Pana Boga oraz dla ludzi, którzy nieustannie potrzebują Dobrej Nowiny, czyli Ewangelii o Jezusie Chrystusie. Ich śmierć po ludzku patrząc

była daremna, ale spoglądając oczyma wiary widzimy, że są zaczynem powstawania Kościoła. Kościoła, który ma przynosić nowych wyznawców oraz promować wolność religijną we wszystkich zakątkach naszego globu. To było bardzo ciekawe i potrzebne spotkanie. Dyskusja i szeroki zakres podejmowanej problematyki z dziedziny wolności religijnej udowadniają, że tego typu konferencje są nam wszystkim bardzo potrzebne. Bo kto dzisiaj zabiera głos w obronie mordowanych chrześcijan? Nawet głos tych nielicznych, którzy odważają się coś powiedzieć, jest cichy i niepodejmowany przez media.

Na zakończenie konferencji moderator dr Paulina Jabłońska wskazała: „pozostaję w przekonaniu, że naukowy dorobek tego spotkania będzie istotnym wkładem w promocję prawa człowieka do wolności. Dlatego pamiętajmy w modlitwie za świadków wiary i męczenników, których jest tak wielu”.

Śmierć męczeńska jest największym świadectwem wierności i pełnego zaufania Bogu na swojej drodze życia. Misjonarze czyniąc tak wiele dobra, zmieniając świat miłością, wciąż są narażeni na prześladowanie i śmierć męczeńską.